

ARCIDIECÉZNÍ CHARITA PRAHA

Pomáháte nám pomáhat!

Číslo 2
15. února 2012

Milí přátelé,

Mám radost z výročí, která slaví naše zahraniční projekty Adopce

Bulletin Charity Praha vám opět po měsíci přináší zprávy o tom nejzajímavějším, co se v naší Charitě v poslední době událo.

na dálku[®] a Nemocnice v Ugandě. Jsem také ráda, že dokážeme zvýšit rozsah naší pomoci v situacích, kdy jde o lidské životy a zdraví – jako je tomu v případě našeho Azylového domu sv. Terezie.

Za těmito výsledky stojí obětavá služba našich pracovníků. Díky novému seriálu **Profese v Charitě** se o jejich práci a především o jejich odbornosti dozvíte víc. Dnešní

Charita je profesionální organizací, oblast sociálních služeb i pomoci do zahraničí jsou dnes vysoce specializované obory. Děkuji proto všem odborníkům, kteří svoji práci v Charitě vykonávají profesionálně a s vysokým nasazením.

S přáním všeho dobrého

Mgr. Eva Hradečná
metodička sociálních služeb

V REAKCI NA MRAZY ZVÝŠILA CHARITA V CELÉ ZEMI KAPACITU SVÝCH ZAŘÍZENÍ

Zařízení Charity pro lidi bez domova přešla v reakci na mrazivé počasí do krizového režimu. Noclehárny zvýšily kapacitu přidáním nouzových přistýlek a nízkoprahová denní centra fungují i v noci. Noční azyl otevřel i Azylový dům sv. Terezie v Praze 5 – Karlíně.

„Otevřeli jsme prostory naší jídelny k přenocování. Lidé, kteří v zimním období žijí na ulici, mohou prožít noc na židli nebo případně na zemi, ale především v teple, bez nebezpečí podchlazení, omrzlin nebo přímo umrznutí,“ říká Stanislav Fiala, ředitel Azylového domu

sv. Terezie. Kromě toho uživatelé této služby obdrží drobné občerstvení, teplý čaj, polévku a chléb.

Charitní Nemocnice sv. Karla Lwagy v Ugandě slaví 5. narozeniny!

Čtěte na straně 2.

„Otevřeno máme nepřetržitě, až do odvolání. Noční azyl využívá denně 30 klientů,“ doplňuje Stanislav Fiala. Noční azyl je poskytován bezplatně.

Charita v celé České republice provozuje pro lidi bez domova 15 azylových domů, 17 nocleháren, 22 denních center a desítky služeb sociálního poradenství a krizové pomoci. Charita tak ročně pomůže více než deseti tisícům lidí bez střechy nad hlavou.

Rozhovor s pracovnící Azylového domu sv. Terezie sestrou Radimou Ivančicovou čtěte na straně 6. □

ADOPCE NA DÁLKU[®] POMOHLA JIŽ TŘICETI TISÍCŮM DĚTÍ

Počet dětí podporovaných v programu Adopce na dálku[®] překročil hranici 30 tisíc. Právě byl podpořen zambijský školák s tímto pořadovým číslem. Arci-

diecézní charita Praha představila Adopce na dálku[®] před 19 lety, v současné době pomáhá v subsaharské Africe, Indii a Bělorusku. Polovina z uvedeného

počtu dětí již školní docházku ukončila, polovina v současné době studuje a připravuje se na budoucí povolání. □

**Aktuálně
z Ugandy**

NEMOCNICE SV. KARLA LWANGY v Ugandě slaví 5. NAROZENINY!

V únoru 2007 se poprvé otevřely dveře nové nemocnice ve vesničce Buikwe v ugandském kraji Mukono. Desítky tisíc obyvatel ve spádové oblasti nemocnice tak získaly přístup k lékařské péči. Jakých bylo uplynulých pět let v Nemocnici sv. Karla Lwangy?

Vyléčili jsme více než 140 tisíc pacientů, na svět jsme pomohli 3 000 dětí. Naši lékaři vyléčili více než 60 tisíc pacientů s malárií, pomohli jsme tisícům pacientů trpících podvýživou. Minimálně každý třetí den provádíme císařský řez, bez něhož by matka ani dítě neměly šanci na přežití. V nemocnici provedeme během roku průměrně 90 tisíc lékařských zákroků.

V čekárnách na příchod zdravotníků a lékařů denně čeká 100 lidí. Nebýt vaší pomoci, nedočkali by se.

Nebýt vašich příspěvků, čísla vý-

še uvedená by spadala do zcela jiných statistik.

Díky vám naše nemocnice v Ugandě slaví 5. narozeniny, díky vám tato nemocnice pomáhá.

Přečtěte si o nemocnici více, prohlédněte si fotky, přečtěte si svědectví. Navštivte náš web www.nemocniceuganda.cz. □

Nemocnice v Ugandě oslavuje tento měsíc páté narozeniny. Slavte s námi celý únor. Gratulace přijímáme na DMS UGANDA 87 777 ☺

(Cena jedné SMS je 30 Kč. Nemocnice v Ugandě obdrží 27 Kč.)

NOVÉ BYDLENÍ PRO PEDAGOGY V INDICKÉM BÍDARU

Slavnostní přestřihnutí pásky, vypuštění holubice míru, odhalení pamětní tabule a zasažení kokosové palmy. Tento ceremoniál společně s projevem a požehnáním od místního otce biskupa mělo možnost sledovat více než 600 lidí, kteří se zúčastnili inaugurace nové budovy Maria Nilaya v indickém městě Bídaru. Na oslavách, pro českého diváka lehce exotického rázu, početné shromáždění společně odříkalo děkovnou modlitbu za donory novostavby. Kromě italských a ně-

**Aktuálně
z Indie**

meckých dárců se na pamětní tabuli vyjímal i nápis „Caritas Prague“. Charita Praha podpořila stavbu díky svým dárcům částkou 1 000 000 Kč. □

Právě dokončená budova Maria Nilaya poskytne ubytování učitelům místních odborných škol, převážně řádovým sestrám. Ty dosud obývaly zchátralé stavení. Jeho nejponičenější části, které již nebyly bezpečně využitelné, byly zdemolovány. Zbytek budovy projde rekonstrukcí a bude, minimálně během dne, využíván ještě intenzivněji než dosud. Bude sloužit ke komunitním setkáním, školením sociálních pracovníků jako azylový přístřešek či školní družina. □

Region Bídaru je jednou z prioritních oblastí v jižní Indii, kam dlouhodobě, systematicky a pravidelně putuje pomoc pražské Charity. Díky programu Adop-

ce na dálku* tu má v současnosti možnost studovat více než 1 000 dětí a naši tři tamní partneři zde realizují řadu projektů pro podporu rozvoje regionu. Tak ve městě

například vyrostla vyšší odborná škola, začalo se s pěstováním obilí a zeleniny pro školní jídelnu, matky samozivitelky založily svépomocné skupiny a krejčovské dílny.

MOZAIKA UDÁLOSTÍ Z ARCIDIECÉZE I ZE ZAHRANIČNÍCH MISÍ

VE ZKRATCE

VÝTĚŽEK TŘÍKRÁLOVÉ SBÍRKY PŘEKONAL LOŇSKÝ REKORD

Sčítání pokladniček Tříkrálové sbírky 2012 je u konce. Letošní částka překonala loňský rekord jak v pražské arcidiecézi, tak v celé České republice. Pavel Šimek, který sbírku v Praze koordinoval, shrnuje: „Celkem se v naší arcidiecézi podařilo vybrat **4 144 628 Kč**. Děkujeme všem, kteří se do organizace sbírky zapojili. Bylo to opět společné dílo mnoha pracovníků i dobrovolníků, dětí i dospělých.“ Výtěžek sbírky v celé zemi překročil částku 74,5 milionu korun. Získané prostředky podpoří desítky charitních projektů. Desetina výnosu sbírky je určena na pomoc v zahraničí.

SPOLUPRÁCE CHARITY, MÍSTNÍ FARNOSTI A MATEŘSKÉHO CENTRA NA BARRANDOVĚ

V loňském roce navázal Azylový dům Gloria (AD) s římskokatolickou farností u kostela sv. Filipa a Jakuba Praha-Hlubočepy a s Mateřským a kulturním centrem Barrandov užší spolupráci. Výsledkem jsou například probíhající kroužky pro veřejnost, které se konají právě v AD. Příprava k 1. svatému přijímání probíhá ve dvou skupinkách a navštěvuje ji 15 dětí z místní

farnosti. Výuky náboženství pro 2. stupeň ZŠ se účastní 8 dětí.

O probíhajících kroužcích a o dalších zajímavých akcích si mohou lidé přečíst nově na veřejně přístupné nástěnce před AD (Renoirova 7, Praha 5).

CELOSTÁTNÍ MÉDIA PÍŠÍ O PROJEKTU MEDEVAC

V Magazínu deníku Právo vyšel 21. ledna článek o projektu MEDEVAC, na kterém spolupracuje Středisko Migrace Charity Praha. Článek najdete na internetovém serveru Novinky.cz nebo na našem webu praha.charita.cz. Projektu, který pomáhá dětským pacientům z rozvojových zemí, si všiml také časopis Maminka ve svém únorovém vydání.

PRVNÍ ÚRODA HUMANITÁRNÍ POMOCI V KONGU

V České republice nyní spí zamrzlá pole zimním spánkem, ale v Severním Kivu díky našemu humanitárnímu projektu právě sklízí uprchlíci a přesídlenci první úrodu. (O projektu jsme vás informovali v Bulletinu 3/2011.)

S KALENDÁŘEM CHARITY DO INDIE ČI UGANDY

Informujeme o doprodeji nástenného kalendáře 2012. Fotografie z běžného života lidí v Indii, Ugandě, Konžské demokratické repub-

lice, Zambii a Bělorusku vás přenesou do zemí, kde probíhají naše rozvojové projekty. Cena 100 Kč.

V případě zájmu kontaktujte: pomocdozahrani-ci@praha.charita.cz nebo tel.: 224 246 519.

NOVÝ ŠKOLNÍ ROK

V Ugandě i v Zambii začal nový školní rok. Učit se začaly nejen děti, ale díky podpoře Charity Praha také frekventanti kurzů gramotnosti pro dospělé.

PRODEJ AUTOMOBILU

Charita Praha prodává svůj devítimístný osobní automobil VW Transporter, 1,9 TD, rok výroby 1999. Najeto 164 000 km. Automobil je ve velmi dobrém technickém stavu, po STK. Cena 105 000 Kč.

Kontakt:
603 516 899 – Pavel Šimek.

VZKAZY OD PRACOVNÍKŮ Z INDIE, UGANDY A BĚLORUSKA

Obracíme se na dárce programu Adopce na dálku, abychom zprostředkovali informace přímo od našich zahraničních partnerů. Často se na nás obrazejí ve věci dopisování s podporovanými dětmi.

„Prosíme dárce, aby do dopisů dětem nekládali cennosti ani peníze. Dopisy jsou od nového roku na hranicích otvírány.“

paní Gražyna,
Grodno, Bělorusko

„Děti mají tady u nás v Indii někdy podobná jména, a proto by našim pracovníkům ulehčilo práci při doručování dopisů, kdyby

dárce psali do záhlaví i variabilní symbol dítěte.“

sestra Achala,
Bangalore, Indie

„Stává se nám, že dárce píšou do dopisů svou adresu. Rodiny dětí obvykle kontakt využijí pro žádosti o finanční pomoc. Dochází k velkým nepříjemnostem, které pak dárčům i rodině velmi těžko vysvětlujeme.“

Moses Kalanda,
Kikube, Uganda

Pro dárce, kteří nemají zájem, čas či možnosti dopisovat si s podporovaným dítětem, nabízíme alternativu našeho programu bez korespondence. Pro více informací pište na pomocdozahranici@praha.charita.cz.

„Děti jsou zklamané, když nedostávají od dárců odpovědi na své dopisy. Očekávají alespoň pohlednici nebo fotografie.“

sestra Christina
Misquith, Bídár, Indie

„Informujte prosím dárce, aby při změně adresy kontaktovali nejdříve vás v Charitě Praha. My vždy vycházíme z údajů ve větší databázi a všem ušetří

čas, když budou změny i nadále administrovat vaši pracovníci podle stanovených postupů.“

páter Onil D'Souza,
Mangalore, Indie

„Není v našich silách doručovat korespondenci od dárců těm dětem, které opustily program. Navíc se domnívám, že dopisováním dítěti vlastně dárce ubližuje. Děti, vlastně mladí lidé, pak očekávají další podporu, spoléhají se na vnější pomoc, nechtějí si hledat práci a jejich vzdělání tak ztrácí hodnotu a smysl.“

Sarah Mukisa,
Kampala, Uganda

AFRICKÁ ANGLIČTINA – PAST EVROPANA

ZAJÍMAVOST

Autobusové nádraží v centru Kampaly se pomalu plní cestujícími. Mezi nimi pobíhá zmatená běloška, která se marně snaží zjistit, který z autobusů ji doveze do její cílové destinace. Konečně se objeví mladík s logem dopravní společnosti na tričku. Přiběhnu k němu a ptám se jej, který z těchto rezavých vraků mě doveze do Nebbi. „Cože?“ Pokouším se svou otázku formulovat co nejjednodušeji. „Cože?“ Střet jazykových civilizací málem způsobí, že mi můj spoj ujede, ale nakonec za pomoci některých kolemjdoucích přece jen uspěji. Čech, který přijede poprvé do Ugandy, musí ze začátku pochybovat, že je za místní oficiální jazyk po-

kládaná angličtina. Místní totiž skutečně mluví anglicky, jenomže rozumět jim bývá někdy problém. Proto se po půl hodině bádání stane z nesrozumitelného patvaru „šošau-aka“ slovo „social worker“, neboli sociální pracovník. Problém rozumět mají ale občas i Ugandani cizin-

cům. Jasným důkazem toho je, když například na otázku „Za jak dlouho tam budeme?“ dostanete odpověď „Ano!“. A jaké je vaše nemilé překvapení, když si konečně zvyknete na výslovnost vašich ugandských kolegů, ale o sto kilometrů na sever už zase nerozumíte, protože

původní jazyk je zde jiný a tím pádem je trochu odlišný i jejich anglický dialekt. Hra na slepou bábu může začít znova od začátku! Když se pak člověk dostane po čtyřech měsících intenzivního komolení si svého pracně vybudovaného britského přízvuku do přítomnosti například Američana, má pocit, že ho ve škole učili nějaký úplně jiný jazyk, jen ne angličtinu. A proto když se příště zeptám kolemjdoucích na cestu a po jejich radě dorazím jen o půl hodiny později, než kdybych se jich neptala, považují to za velký úspěch.

Lenka Pažická
dobrovolnice Charity
Praha v Ugandě

ŽIVOT S RUMĚNCEM POD PUDREM NA TVÁŘI

Parvatamma splétá vlasy své dceři, pudruje její tvář. Ve svých deseti letech byla žena zasvěcena bohyni Jellamě. O čtyři roky později bylo v průběhu zasvěcování bohyni její panenství prodáno v dražbě. Dívka rychle otěhotněla. Po porodu byla přesunuta do veřejného domu v Bombaji. Dceru musela nechat u rodičů. V posledních deseti letech ji viděla jen několikrát.

„Systém *déavadásí* je v Indii stále živý,“ říká je-

zuita, páter Vincent Crasta, který se v Bidžápuru snaží zajistit vzdělání stigmatizovaným dětem chrámových prostitutek.

„Bez vzdělání jsou odkázány na špatně placenou práci služebných či námezdníků na polích,“ vysvětluje jezuita a pokračuje: „Dalším problémem je HIV.“ K vysokému výskytu tohoto viru v severní Karnátace přispívá prostituce. Podle statistik zde působí téměř sto tisíc prostitutek, mnoho z nich dříve sloužilo v chrámech jako *déavadásí*.

JELLAMA SI BERE I DCERU

Teď má Parvatamma 26 let a AIDS. Komunita ji kvůli nemoci odsoudila. Nemá práci a peníze na zabezpečení sebe a své dcery. Straní se jí i vlastní rodina. „Zanedlouho zemřu. Kdo se postará o mé dítě?“ zoufá si Parvatamma. Sklíčená žena splétá vlasy své dceři a pudruje její tvář, aby se děvčátko zalíbilo bohyni Jellamě, které bude obětováno.

VZDĚLÁNÍ DÁVÁ ŠANCI

Klíčovou roli v bitvě se systémem *déavadásí* hraje boj proti nábožen-

ským pověrám a diskriminaci žen. Společenská stigmatizace *déavadásím* znesnadňuje každý pokus o vymanění se z prokletého kruhu předurčení. „Šancí pro ně i jejich děti je jediné vzdělání,“ je přesvědčen páter Vincent. A to i přes to, že spousta „normálních rodičů“ nechce, aby se jejich dítě učilo společně s dětmi prostitutek. „Je důležité nalézt těmto lidem místo ve společnosti. Proto vybíráme do programu Adopce na dálku i děti z této společenské skupiny,“ uzavírá páter Vincent. □

SYSTÉM DÉVADÁSÍ V INDII: CHRÁMOVÁ PROSTITUCE

„Pokřivená tradiční kultura se ženám v Indii může stát bezvýchodnou pastí. Mnoha tisícům žen zničil život systém *déavadásí* – služebnic božích, který protizákonně přetrvává v hinduistických svatyních,“ říká koordinátorka programu Adopce na dálku v Indii a kulturní antropoložka Anna Wójcik.

Déavadásími bývají dívky z nejnižších kast, které rodiče před dosažením jejich pohlavní dospělosti zasvětili práci v hinduistické svatyni. Když dospěje, ztrácí dívka – během aktu rituálního obětování – panenství s mužem, který za ni vylicituje nejvyšší cenu. Anna Wójcik vysvětluje: „Prostí a nevzdělaní lidé přenechávají svatyním své dcery, protože věří,

Komunitní program na pomoc *déavadásím*, který pořádají v Bidžápuru jezuité.

že po složení oběti bohyně splní jejich modlitby: obdaruje je mužským potomkem, uzdraví člena rodiny anebo přímo obětované dítě.“

PROMĚNA STARODÁVNÉ TRADICE

V minulosti se *déavadásí* těšily vysokému společenskému postavení. Svým rituálním tancem a prací sloužily božstvům a staraly se o svatyni.

V průběhu času začali bohatí členové vyšších kast dívky zneužívat. V posledních letech jsou dívky odváděny do sva-

tyň na prodej, aby za ně jejich rodina získala peníze na každodenní existenci nebo například na zaplacení svatby syna. *Déavadásí* se proměnily z božích služebnic v neoficiální prostitutky.

ŽIVOT PO OPUŠTĚNÍ CHRÁMU

„Po opuštění svatyně čeká *déavadásí* těžký život. Každý muž z vesnice, kde *déavadásí* žije, od ní může požadovat sexuální služby, za něž ji nechá drobnou odměnu. Žena nemůže odmítnout. Pokud odmítne, stane se obětí znásilňování a fyzického násilí,“ říká Anna Wójcik. Bývalé *boží služebnice*, vnímané jako veřejný majetek, se tak po opuštění svatyně nejčastěji stávají prostitutkami. Vše podstupují přesto, že od roku 1982 platí zákon zakazující chrámovou prostituci. □

SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK – odborník v umění pomáhat

Charita pomáhá lidem v mnoha různých životních situacích. Potřebuje k tomu odborníky v řadě profesí. Jaké to jsou? Připravili jsme pro vás seriál Profese v Charitě, v němž se o našich pracovnících a jejich profesích dozvíte víc. Dnes představujeme profesi, která je v našich službách, ať terénních, ambulantních či pobytových, čteně zastoupena. K rozhovoru jsme pozvali sociální pracovníci SESTRU RADIMU IVANČICOVOU. Pracuje v Azylovém domě sv. Terezie, který pomáhá lidem bez přístřeší a lidem v tísní.

❑ Jaká je vaše role sociálního pracovníka v Azylovém domě a co spadá do vaší kompetence?

Základem práce sociálního pracovníka v Azylovém domě sv. Terezie je především práce s klienty, kteří využívají našich služeb. Snažím se vždy klienta motivovat k odpovědnosti a aktivitám, které by přijímal jako chtěný a konkrétní krok vedoucí ke zlepšení jeho těžké sociální situace. Pomocí individuálních rozhovorů se snažím zjistit potřeby klienta a dohodnout se s ním na možném způsobu řešení. Práce s každým klientem je individuální.

Do mé odpovědnosti patří také vedení kvality služeb poskytovaných našim Azylovým domem. To zahrnuje mnoho oblastí, od definování vnitřní metodiky služeb po zpracování dokumentace o jejich poskytování. Úzce spolupracuji s kolegyní, která má na starosti vedení našich pracovníků v přímé péči, a kolegou, který se věnuje odbornému sociálnímu poradenství.

❑ Jaké znalosti a dovednosti musí mít dobrý sociální pracovník?

Sociální pracovník musí mít profesní znalosti z oblasti sociální politiky, musí mít odpovídající vzdělání. Především však musí být odborník v umění pomáhat. Pomáhání má mnoho „barev“ a je to právě zkušenost, která dává pracovníkovi kompetenci pomáhat právě této cílové skupině tak, aby to bylo pro klienta smysluplné. Smysluplnost spočívá v tom, aby klient nebyl závislý na našich službách, aby dokázal podle svých možností být co nejvíce samostatný. Cílem je, aby si klient vlastně začal pomáhat sám a nepotřeboval nás dlouhou dobu.

❑ Co vás na vaší práci nejvíc uspokojuje?

Moje práce mi přináší spokojenost a dalo by se říci i pocit vlastní seberealizace. Je to práce jako každá jiná, ale má také rozměr lidské touhy a potřeby zaujmout nějaké stanovisko k problémům okolo sebe. Z křesťanského pohledu, mít chudé kolem sebe nemůže nechat člověka úplně lhostejným. Moje práce je tedy mojí osobní reakcí na otázky, které si chci v životě zodpovědět.

❑ Jaké nároky na vás a na další pracovníky Azylového domu klade krizový režim, který jste vyhlásili v reakci na mrazy?

Mrazivé počasí nás vede k opatřením, která pomáhají klientům v zimě přežít. Naše nízkoprahové denní centrum, kde se klienti mohou ohřát, je přes den včetně víkendů otevřeno déle než obvykle. V noci pak nabízíme tzv. „teplou židli“. To znamená, že klienti mohou přes noc zůstat v teple bez nároku na lůžko, spí tedy na židli či na zemi. Tyto služby v centru jsou zdarma. Další ubytovací služby – noclehárny a azylový dům máme plně obsazené, nabízíme tato lůžka stále do využití plné kapacity. Podobná opatření dělají všechna zařízení pro bezdomovce v Praze, snažíme se koordinovat práci tak, aby pokud možno nikdo nezůstal přes noc venku. Naši zaměstnanci jsou pracově hodně vytíženi, nároky jsou opravdu veliké, ale v této situaci se vlastně ani nic jiného dělat nedá. Odpočinout si budeme moci až později.

